

Évközi 4. vasárnap

Mk 1,21–28

„Ámulatba ejtés”

Ezzel a szakasszal kapcsolatban beszélhetünk Kafarnaumról, beszélhetünk Jézus tanítói tevékenységéről, sőt beszélhetünk gyógyító és ördögűző tevékenységéről is, de ennek a szakasznak kulcsa az „ámulatba ejtés”.

Ez a kifejezés először Jézus Tóra tanítására vonatkozik. Bármely képzett zsidó taníthatott szombaton a zsinagógában, de a vendég mindig megelőzte a soros férfitanítót. Több történet is tanúskodik Jézus szerepléseiről a kafarnaumi zsinagógában. Mindegyikben megtöri a zsinagóga szokásos rendjét. Nem ismerjük a felolvasott szakaszt, sőt a tanításról sem tudunk meg semmit, csak annak hatásáról. Jézus lenyűgöző szónok, egyéniség, akit nem korlátoz a közvélemény, a zsinagógai hallgatóság elvárása. Ahányszor csak Jézus szövegmagyarázatáról számolnak be az evangélisták, mindig megjegyzik, hogy megtalálta a szöveg mondanivalóját – az ihletett szöveg ihletett megvitatója lett a nyilvánosság előtt. Jézus bátran gondolkodik a szövegről, és másokat is erre biztat. Az embereket pedig mindig megragadja, lenyűgözi a gondolkodás ereje.

Jézus azonban nem elvont gondolkodó. A történetben találkozik egymással Jézus kettős szerepe: az elméleti tanító és a gyakorlati Jézus, aki amit tanít, azt cselekedetté váltja.

Sok megdöbbentő történetet olvastam a gonoszságról. A 17. századi német irodalomban rengeteg rémtörténetet született az ördögről. Manapság a horrorfilm korszakában az átlagember nem hisz az ördögben, ezért a történet ördögűző részének a magyarázatával gyűlik meg a bajunk. Nem csak azért, mert a démonizált ember többet tud Jézusról, mint az elragadtatott hallgatóság vagy a tanítvány, hanem azért is, mert Jézus evangéliumi felség címeit hibátlanul felsorolja.

Jézus azonban hatásosan szembeszállt a gonosszal. Ezt pedig nem minden elméleti tanító mondhatja el magáról. Számos lelkipásztor tüneményesen prédikál, de a közösségen belül vagy kívül élő gonosz emberi hatásokat csak elszenvedí, mert nem tudja megszüntetni őket. Pedig igen sok esetben jó lenne ezeket az embereket

kigyógyítani ebből a gonosz fanatizmus, megszállottság betegségéből.

Mindegyik evangélista szóhasználatát mitologikus ebben a kérdésben, de a démon, a gonosz bevezetésével olyan finom megkülönböztetésre képesek, amelyre a mi felvilágosult terminológiánk képtelen. Mi vagy ördögnek, gonosznak kiáltunk ki valakit, vagy a gonoszság kérdését pszichológiai magyarázatokkal bagatelizáljuk. Szívesebben beszélünk lelki betegségről, pedig az a valóság, hogy az ember képes gonosszá válni. Sőt a magukat nagyra tartó gyakorló keresztények is képesek magukban mérhetetlen gonoszságot hordozni. Lelkiismeret-vizsgálat közben az ember megretten, amikor önmagát felismeri, hogy meghökkentően gonosz indulatok birtokosa. A legfájdalmasabb valóság, hogy a teológiai műveltség nem véd meg bennünket a gonoszságtól. A művelt ember ravaszabban gonoszskodik, de nem kevésbé veszedelmesen.

Az evangélista nem egyszerűen új teológiai közönséget akar toborozni magának a Jézusról szóló ámulatba ejtő történeteivel. Ezt inkább az apokrifek teszik, amikor az apostolokkal Jézus csodáinak fantasztikusabbakat és hihetlenebbeket tétetnek. Az evangélista érzékeny hallgatóságot keres, partnereket arra, akik képesek önmagukban és másokban a gonoszság ellen küzdeni. A keresztény közösségben ugyanis éppen úgy megjelenhet a gonoszság, mint a kafarnaumi zsinagógában a megszállott. Jézus ámulatba ejtő intellektuális tanítását a gonosz elleni fellépés elhanyagolásával, vagy a gonoszság jelenlétének tagadásával nem lehet hatékonyan hirdetni. Sőt az sem tudja hirdetni hatékonyan, akiben a gonoszság munkálkodik. Nyilván tudták ezt az evangélisták is, ezért rögzítették Jézus tanító és gyógyító tevékenységét. Gyakorlati tanítást adva, mit kell tenni Jézus követőinek.

A kafarnaumi zsinagógába betérők imája

Istenünk! Mi a hét első napján elmegyünk házádba, hogy hallgassuk szolgálid tanítását. De te nem engeded, hogy ez csupán egy alkalom legyen. Elküldted Fiadat, hogy erőd mutakozzon meg benne. Nem hagyod, hogy hétről hétre megszokásból járjunk a hajlékdba. Akarod, hogy érezzük hatalmat, igéid erejét, mely átformálja életünket. És akarod, hogy megszabaduljunk a bennünk lévő tisztátalan lélektől. Szent Fiad megtisztít bennünket minden gonosz-

ságtól, és erőt lehel belénk, hogy hetente ne csak egy órát töltsünk veled, hanem megtapasztaljuk jelenlétedet napról napra, és hirdessük dicsőségedet, amerre járunk. Add, kérünk, hogy Szent Fiad ereje sugározzon minden szolgálóból, belőlünk is! Amen.